

Amulet: Nyt litterært magasin gør (måske) ad autoriteterne

Publiceret 23/10/2020 i [Kultur/Bøgeraf Christine Lind Ditlevsen](#)

BØGER// ANMELDELSE – *Amulet* hedder et nye magasin, som kalder sig både litterært og aktivistisk. I magasinet kan man læse både danske og udenlandske forfattere, nye og kendte, digte, romanuddrag, essays og et teaterstykke. Christine Lind Ditlevsen anmelder og overvejer samtidig, hvad der egentlig skal til, for at noget er aktivistisk.

Undertegnede skrev for seks år siden en hyldestanmeldelse til Aidt-Knutzon-Moestrup giganten [Frit Flet](#), udformet som et langdigt. Og ville så gerne gøre sig selv kunsten efter i nærværende anmeldelse (fordi det er så oplagt at være overflyvende, når et værk er flerstemmigt), men den oprindelige tekst, og dermed inspirationskilden, er forsvundet! Den lå indtil flere steder, men er altså pist væk og bortgået. På nettet kan ingen høre dig skriige...

Altså er jeg nødt til at være frisk og forfra i min formidling af de oplevelser, man kan få med *Amulet*, et coronaramt, litterært magasin i kolos-look. *Amulet* udkom nemlig i forbandede marts og anmeldes derfor først nu af POV International.

Hvad er der med de hunde?

Først æstetikken. *Amulet* er et virkelig overvægtigt magasin (440 sider), og det var blandt andet derfor, jeg kom til at tænke på *Frit Flet*, der i sin tykke Vogueagtighed flunker af kommerciel lykke og coolness, men som indholdsmæssigt er nøgent *to the bone* og alt andet end glitter.

Amulet er simpelthen fyldt med hunde, alle mulige arter opstillet en eller to ad gangen i rustrødt portrætformat fungerende som bidragsadskillere. Magasinets udtryk er så stramt og rent, at det selvfølgelig skal betyde noget, at det lige er hunde. Det må det

Amulet er tidsskrift-streng og *konceptet* i sit udtryk, kommer på mat papir uden andet på omslaget end bidragsdernes navne (på ryggen), en hvid front og en rustrød bagside. Hele vejen igennem trykt med tekst i rustrødt. Altså igen ikke et magasin, som man forestiller sig det. Man kalder allerede på ryggen sig selv et litterært aktivistisk magasin (bemærk, intet komma; man er lige så litterær, som man er aktivistisk). *Frit Flet* var i den grad også et kampskrift (køn, frihed og skrift) men skilte sig ikke med aktivismen.

Og så er der hundene. *Amulet* er simpelthen fyldt med hunde, alle mulige arter opstillet en eller to ad gangen i rustrødt portrætformat fungerende som bidragsadskillere. Magasinets udtryk er så stramt og rent, at det selvfølgelig skal betyde noget, at det lige er hunde. Det må det. Men hvad, ved jeg ikke. Er det noget med at gøre autoriteterne?

Men de ser ikke spor bidske ud, synes jeg.

Skribentens egne fotos af Amulets hunde.

Mellem hundene ligger der et overflødigshorn af gode tekster af danske og oversatte forfattere. Mestendels skønlitterære tekster men også essays og uddrag fra et teaterstykke. Og fordi magasinet ligner en bog, kom jeg til at begynde forfra og læse fortløbende fra start til slut – hvilket ikke er anbefalelsesværdigt, da teksterne smitter af på hinanden og visse tekster har bedst af at blive hvilet efter.

Pluklæsning er absolut det bedste, når der er meget og forskelligartet.

Aktivismetanker

Som helhed betragtet er *Amulet* af høj kvalitet. Teksterne er for de flestes vedkommende gode, skønne og vigtige... men om de ligefrem ”introducerer en bevidsthed om litteraturens aktivistiske og verdensforandrende potentiale” som skrevet står i pressemeddelelsen, ved jeg ikke... Joeh, måske en håndfuld.

Jeg står selv lidt uden for tidens strømning med min uenighed i, at al kunst er politisk. Når man sætter ordet ‘aktivistisk’ foran sit litteraturmagasin, vil man handlingen før kunsten i min optik. *Aktivisme* er et ord, der blev vasket grundigt ud i 90’erne, fordi det hang

sammen med den programmatisk ventreorienterethed, der op gennem 70'erne og 80'erne havde vist sig at modarbejde den frihed, alle røde sange handlede om. Selv en socialist som undertegnede kan få ordet galt i halsen.

Problemet er, at man ved at sætte ordet *aktivistisk* uden på bogen kan gøre selv en lille filosofi eller et livsvilkår til stor handling. Fattigdom er ikke aktivisme. Handlinger for at standse fattigdom, er. Ikke at være kapitalist er ikke i sig selv aktivisme. Aktiv modstand mod samme, er

Men. Alt det, man kæmpede imod, findes jo stadig i nye afarter. Og *Amulet* kan derfor tage aktivismen op og lade den dække de målrettede handlinger, det er at rive sig selv op med rode for at finde frihed i et fremmed land, at gå på gaderne for at kunne fortælle om prekariatets hårde og skamfulde liv og at kæmpe for at blive herre over sin egen historie.

Problemet er, at man ved at sætte ordet *aktivistisk* uden på bogen kan gøre selv en lille filosofi eller et livsvilkår til stor handling. Fattigdom er ikke aktivisme. Handlinger for at standse fattigdom, er. Ikke at være kapitalist er ikke i sig selv aktivisme. Aktiv modstand mod samme, er.

Roligt og rædselsvækkende

Jeg vil her nævne en håndfuld tekster fra *Amulet*, som lever videre i mig, fordi de både er bevægende og skrevet grusomt godt.

Man læser med en stærk følelse af Orwells "1984", men stykket er fra 2014, og Big Brother lever i bedste velgående; på grund af russisk censur kunne stykket kun opføres udenfor landets grænser

"En lille helt" hedder et russisk teaterstykke, skrevet af Veleriy Pecheykin, og ham, der har lagt navn til stykket, er en ung dreng, Vovotjka, der opdager, at to bøsser lever sammen, og, syltet ind i samfundets homofobi, beslutter sig for at få dem arresteret. I en anden del af stykket møder vi den ene af de to bøsser, som i sin fortvivlelse har meldt sig til et program – 404 hedder det (som når man forsøger at klikke på et dødt link) – der formodes at kunne udrydde homoseksualiteten i ham. Man læser med en stærk følelse af Orwells "1984", men stykket er fra 2014, og Big Brother lever i bedste velgående; på grund af russisk censur kunne stykket kun opføres udenfor landets grænser.

Asta Olivias "Penge på lommen" har [jeg allerede anmeldt](#). I *Amulet* optræder det stykke tekst, jeg allerbedst kan lide fra bogen, nemlig "Hændelser i Maggies ungdom". Det er fremragende, for – citerer mig selv: "Maggies historie er forfærdelig, heftig og øm, hun

bliver en stemme i læserens hoved meget længe, som menneske og som repræsentant for al den omsorg, omtanke og villighed til magtafgivelse, samfundet mangler.” Sådan er det stadig.

Stoffet er så stærkt, så stærkt, det behøver ingen virkemidler og brænder sig hårdt ind i læseren

Flugtteksterne, der er tre: Ines al Abassis, Odai Al Zoubis og Najib Mazloums. Af de tre er den sidste langt den mest prunkløse. Det er en ekstrem nøgtern beskrivelse af hans flugt fra Syrien over Egypten til Italien. Stoffet er så stærkt, så stærkt, det behøver ingen virkemidler og brænder sig hårdt ind i læseren. Al Zoubis ”Prøvelser i det kolde nord” er en rasende tekst holdt i ave af en ironisk fortællestil, der peger på alle de steder, hvor flygtningetraumatet og længslen efter normalitet ikke kan komme til orde i det kolde nord.

Ingen af de to tekster er særligt litterære – hvis man med det mener, at skriften stræber efter en egen æstetisk udtryksform (hvad jeg mener, enhver ikkefaglig tekst bør gøre). Dét er Al Abassis tekst til gengæld, og den er også frygtelig, fordi den er skrevet af en krop som hele tiden bombes i Aleppo, mens den samtidig kravler rundt i et unavngivet marklandskab døden nær af sult og tørst. Der er noget Agota Kristof over den – så roligt og så rædselsvækkende på en gang.

En alt for sent opdaget Neonhave

En tekst, jeg er meget glad for, er Cecilie Linds ”Alberte & far”. Skriften er intens og smuk, meget Unica Zürnisk, og alligevel også meget Cecilie Lindsk med den fint optegnede ødelagte krop, der fortsætter med at ville tilfredsstilles via ødelæggelserne.

Dorrit Willumsen gør mig også glad (altid) med uddraget af *Neonhaven* (udgivet 1976). En særdeles uhyggelig science fiction-fortælling om smukke Marion, der er blevet gravid og som efter en klinisk fødsel overlader sit barn til en slags børnefabrik, hvorefter barnet, Frank, overtager fortællingen. Vanvittigt fedt skrevet, og alt for sent, at jeg opdager *Neonhaven*!

Selvom det ikke lyder sådan, er jeg faktisk ret glad for Emil Elgs essay. Han læser Inger Christensen og gør det, synes jeg, godt, for han sætter spændende elementer i lyrikken op mod hinanden og bringer nye billeder frem.

Sidst vil jeg nævne essayet ”Øjne som tårnlygter”, som jeg, hvor glad jeg end er for det, ikke kan forstå, hvorfor optræder i *Amulet*. Teksten er et uddrag af et ”igangværende arbejde” (hvor, i hvilken kontekst?) om ”negeren” (ikke mine anførselstegn – men hvorfor er de der?) i dansk litteratur. Er det negeren, der gør teksten aktivistisk? Nej, nok ikke, for negeren viser sig at være et symbol på alt muligt andet end sin undertrykte race.

Selvom det ikke lyder sådan, er jeg faktisk ret glad for Emil Elgs essay. Han læser Inger Christensen og gør det, synes jeg, godt, for han sætter spændende elementer i lyrikken op mod hinanden og bringer nye billeder frem.

Overordnet vil jeg afsluttende sige, at *Amulet* mangler lidt udstyr. Måske har man villet lade teksterne tale for sig selv og ikke oplyse dem via forfatterbiografier etc., men det er altså lettere forvirrende, når de nu er så mange og så forskellige. Jeg har svært ved at forstå, hvorfor det lige er *de her* tekster, redaktionen har valgt at tage med. En oversigt over alle bidrag inklusiv noget om, hvor teksterne ellers optræder, ville også have været dejligt.

Men indholdet er helt klart en lovende start for *Amulet*, som ifølge DDO betyder ”smykke eller anden mindre genstand med magisk kraft, som menes at beskytte ejermanen mod ondt, evt. også at bringe kraft og lykke”.

Må skriften fremover beskytte os mod ondt ved at tale om det.

[LÆS CHRISTINE DITLEVSENS ØVRIGE TEKSTER PÅ POV HER:](#)

Amulet Magasin 1. Et nyt litterært aktivistisk magasin.

Bidrag fra 25 forfattere, herunder Asta Olivia Nordenhof, Caroline Albertine Minor, Dorrit Willumsen, Hanne Højgaard Viemose og Hans Otto Jørgensen, samt udenlandske forfattere som Édouard Louis og Athena Farrokhzad. Derudover bidrag fra yngre forfattere og debutanter.

Foto: Amulet.

- CHRISTINE LIND DITLEVSEN
- SENESTE ARTIKLER

Christine Lind Ditlevsen (f. 1971) bor et sted, der er alt for småborgerligt til at blive afsløret her. Tæt på en sø. Forfatterens store interesse er - udover at bevare sit familieliv - at aflive hverdagen. Disse to interesser kan i nogen grad siges at være modstridende.

Top 5

- 1: Tekster med vinger
- 2: En helt tom by tidligt om morgenen
- 3: Farven turkis
- 4: At opdage nye mennesker, bøger, musik
- 5: Kyoto (en drink)

Med fredag lørdag søndag (2015) var Christine Lind Ditlevsen nomineret til Bogforums Debutantpris 2015 samt Læsernes Bogpris 2016.